

10.07.2024

Asia: VN/13118/2024

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta. Esityksessä kotoutumisen edistämisestä annetun lain toimeentulotuesta aiheutuneiden kustannusten korvausaikaa lyhennetään kolmesta vuodesta yhteen vuoteen.

Esitys koskee muun muassa valtion hyvinvointialueille täydentävästä ja ehkäisevästä toimeentulotuesta maksettavia korvauksia.

Lausuntonaan Kainuun hyvinvointialue toteaa seuraavaa.

Voimassa olevan lainsäädännön mukaan Valtio korvaa kunnille ja hyvinvointialueille maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseksi järjestettyjen toimien aiheuttamia kustannuksia. Tehdyn esityksen tavoitteena on toteuttaa kehysriihen säästötavoitteita, jatkossa hyvinvointialueille kansainvälistä suojelua ja tilapäistä suojelua saavista korvattaisiin täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen kustannuksia enintään yhden vuoden ajalta.

Esityksen säästötavoitetta perustellaan sillä, että julkiseen talouteen syntyy säästöä, mikäli korvausten piirissä olevien henkilöiden toimeentulokiriippuvuutta voidaan vähentää. Edelleen perusteluissa todetaan, että korvausajan lyhentäminen voi kannustaa hyvinvointialueita vahvistamaan korvausten piiriin kuuluvien henkilöiden työllistymisvalmiuksia.

On selvää, että kaikilta osin toimeentulokiriippuvuutta ei voida vähentää. Kansainvälistä suojelua saavat ovat vaikeasti työllistettäviä, lisäksi heillä on runsaasti erilaisia sosiaali- ja terveyspalvelujen

tarpeita. Hyvinvointialueilla tulee noudattaa toimeentulotuesta annettua lakia, jolloin yksilöillä on tarvittaessa oikeus saada toimeentulotukea vaikka valtio ei korvaisikaan kustannuksia.

On kohtuutonta, että hyvinvointialueille lisätään uusia velvoitteita tai vähennetään valtion suorittamia korvauksia. Yksittäisen lainkohdan muutos voi eurovaikutuksiltaan vaikuttaa vähäiseltä, asiaa laajemmasta näkökulmasta tarkastellen kustannusten kokonaisvaikutus kasvaa. Tässä viitataan hyvinvointialueelle tulleeeseen velvoitteeseen perustaa mm. alaikäisenä maahan tulleille perheryhmäkoteja lastensuojelulain edellytyksin. Valtion maksama korvaus em. toiminnasta ei kata kaikkia asian valmisteluun käytettäviä resursseja.

Kainuun hyvinvointialue ei puolla esitettyä laki muutosta, koska esitetty lakimuutos tulee heikentämään hyvinvointialueiden taloutta. Ennen esitetyn lakimuutoksen voimaantuloa työ- ja elinkeinoministeriön tulee tehdä erillisselvitys kotoutumisen edistämiseen liittyvien kustannusten kokonaisuudesta ja korvaamisesta kunnille ja hyvinvointialueille.

Halonen Timo
Kainuun hyvinvointialue

Kainulainen Anna-Liisa
Kainuun hyvinvointialue